

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi El Kitabı (Çağdaş Öğretim Modelleri)

Editörler:

Serhat KÜÇÜK & Selin ZEYREK

Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretimi El Kitabı
(*Çağdaş Öğretim
Modelleri*)

Editörler:

Serhat KÜÇÜK & Selin ZEYREK

Published by

Özgür Yayın-Dağıtım Co. Ltd.

Certificate Number: 45503

📍 15 Temmuz Mah. 148136. Sk. No: 9 Şehitkamil/Gaziantep

☎ +90.850 260 09 97

📞 +90.532 289 82 15

🌐 www.ozgurayinlari.com

✉ info@ozgurayinlari.com

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi El Kitabı (Çağdaş Öğretim Modelleri)

Turkish Language and Literature Teaching Handbook (Contemporary Teaching Models)

Editörler: Serhat Küçük - Selin Zeyrek

Language: Turkish

Publication Date: 2023

Cover design by Mehmet Çakır

Cover design and image licensed under CC BY-NC 4.0

Print and digital versions typeset by Çizgi Medya Co. Ltd.

ISBN (Paperback): 978-975-447-712-2

ISBN (PDF): 978-975-447-701-6

DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub229>

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>
This license allows for copying any part of the work for personal use, not commercial use, providing author attribution is clearly stated.

Suggested citation:

Küçük, S. (ed), Zeyrek, S. (ed) (2023). *Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi El Kitabı (Çağdaş Öğretim Modelleri)*.

Özgür Publications. DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub229>. License: CC-BY-NC 4.0

The full text of this book has been peer-reviewed to ensure high academic standards. For full review policies, see <https://www.ozgurayinlari.com/>

Ön Söz

Milletler kültürlerini, düşünce yapılarını, ortak davranış şekillerini ve anlayış tarzlarını geleceğe aktarmak isterler. Bu sistemin en önemli yapı taşlarından ve millet olmanın şartlarından biri olan dil de bu yolda başlıca görevi üstlenir. Bu manada Türk dilinin ve edebiyatının, binlerce yıllık kültür ve medeniyet tarihinde sayfalarca yeri olduğu bilinmektedir. Kendi içinde bir değerler sistemi barındıran Türk dilini ve Türk edebiyatını çeşitli yollarla günümüze ulaştıran her bir parça ise birbirinden kıymetlidir.

Davranışların oluşumu ile değişiminde bireysel ve toplumsal manada etkisi belirleyici olan eğitimidir. Kültürel miras olarak kendisine kalanlar, dil ile insana ulaşır ve geleceğe aktarılır. İnsanın kendi dilini ve edebiyatını iletişim bazında -temel düzeyde- öğrenmek kişinin hakkıyken, bunu öğretmek de toplumsal bir görevdir. Belirli bir sistem dâhilinde olacak ve bahsi geçen eğitim-öğretimi yönlendirecek olan ise eğitimciler-öğretmenlerdir. Bu manada Türk Dili ve Edebiyatını öğrencilere nasıl kazandırmak gerektiği ile ilgili olarak öğrencilere kazandırılması gereken anlama ve yorumlama yöntemleri üzerinde hassasiyetle durmak gerekmektedir. Bunu yaparken deneyimlerden, teknolojinin getirilerinden, karşılaştırma ve çıkarımlardan faydalanmak mecburidir. Çünkü tüm bilim dallarında olduğu gibi Türk Dili ve Edebiyatı ile öğretiminde de sürekli yenilik, değişim ve gelişmeler süregitmektedir. Bu açıdan öneri, uygulama, eleştiri ve yorumlara daima açık olma gerekliliği söz konusudur.

Belirli dönemlerde çeşitli yaklaşımlara göre değişen anlayışlar doğrultusunda Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi programlarında yapılan değişikliklerle, dil ve edebiyat eğitimi planlarında düzenlemeler meydana gelmiştir. Öğretim programlarında yapılan değişiklik ve düzenlemelerin gerekliliği kadar, eğitim-öğretimde ilgili alanın diğer kollarında da düzenlemeler yapılması gerekliliği de vurgulanmalıdır. Öğretmenlik uygulamalarındaki her yeni pratik ve desteğin, beraberinde yeni uygulama modellerini de getirdiği bir gerçektir. Bu anlamda programların bütüncül bir anlayışla ve birbiriyle etkileşimli olacak şekilde, bilimsel doğrular ve çağdaş gelişmeler ışığında yürütülmesinin doğru olacağını ifade etmek gerekir.

Öğretim programlarını göz önünde bulundurarak hazırlanıp, çok yönlü değerlendirmeler yapmayı hedefleyerek Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi'ni temel alan bu kitabın; Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri, adayları ve öğrencilerine faydalı olmasını temenni ederiz.

Serhat KÜÇÜK & Selin ZEYREK
Sakarya, 2023

İçindekiler

Ön Söz	iii
Giriş	1

Bölüm 1

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Etkili Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Öğrenci Merkezli Tasarı ve Uygulamalar	3
<i>Selin Zeyrek</i>	
<i>Serhat Küçük</i>	

Bölüm 2

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi İlke, Disiplin, Yöntem ve Teknikleri	27
<i>Salih Gençer</i>	
<i>Fatih Çakmak</i>	

Bölüm 3

Türk Dili ve Edebiyatında Kullanılan Strateji ve Yaklaşımlar	57
<i>Emrah Doğan</i>	

Bölüm 4

Türk Dili ve Edebiyatı Eğitiminde Güncel Yaklaşımlar	77
<i>Cevdet Şanlı</i>	
<i>Rana Senanur Doğan</i>	

Bölüm 5

Türk Dili ve Edebiyatını Öğretirken Kazandırılması Gereken Davranışlar	109
<i>Yasemin Yıldız</i>	

Bölüm 6

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Planlama ve Programlama <i>Gülşay Erbaş</i>	125
---	-----

Bölüm 7

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Ders Kitapları <i>Sevgi Dal</i>	143
---	-----

Bölüm 8

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Kullanılan Araç ve Gereçler <i>Halil İbrahim Gemici</i> <i>Burak Şahin</i>	155
---	-----

Bölüm 9

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme <i>Yasemin Uzun</i>	197
--	-----

Bölüm 10

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Öğretmenlerde Bulunması Gereken Yeterlikler ve Aday Profili <i>Fatih Zalmacıoğlu</i> <i>Merve Avukatıoğlu</i>	215
--	-----

Bölüm 11

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminin Sorunları <i>Şaban Sağlık</i>	237
---	-----

Bölüm 12

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Programları <i>Canan Beşli</i>	265
---	-----

Bölüm 13

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programlarının Sosyokültürel Temelleri	283
<i>Hülya Çevirme</i>	

Bölüm 14

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Değerlerin Aktarımı	311
<i>Berrin Sarıtunç</i>	
<i>Tuğba Saygılı</i>	

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi El Kitabı

(Çağdaş Öğretim Modelleri)

Editörler:

Serhat KÜÇÜK & Selin ZEYREK

Bu kitap, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliğine yönelik temel ve güncel bir kaynak olarak oluşturulma hedefiyle vücuda getirilmiştir. Öğretmenlik bilgileri ile öğretmenlik uygulama yöntemleri dikkate alınarak hazırlanan kitapta, dil ve edebiyat öğretimine katkı sağlama gayesi de bulunmaktadır. İçeriğin genel çerçevesinde geçmişten günümüze dil ve edebiyat öğretimine dair bir çerçeve çizilirken, ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı dersinde kullanılması gereken öğretim modelleri etraflıca ele alınmaya çalışılmıştır. Dil ve edebiyat öğretimine temel oluşturan yöntem, teknik, planlama, uygulama ve ölçme-değerlendirme bilgileri ise detaylandırılıp yeniden değerlendirilmiştir. Kitabın Türk Dili ve Edebiyatı alanındaki öğretmen, akademisyen ve bu istikamette kendini bulan kişilere kılavuzluk etmesi arzusu ile...